XI. Toshkent viloyatidagi korxona va tashkilotlar demografiyasi
(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

2025- yil 1- iyul holatiga ko'ra

1. Korxona va tashkilotlarning soni
2. Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ma'lumotlar
3. Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar
4. Korxona va tashkilotlar demografiyasiga oid tushunchalar

1. Korxona va tashkilotlarning soni

2025- yil 1- iyul holatiga ko'ra, viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni (*dehqon va fermer xo'jaliklari bundan mustasno*) **44 359** mingtani tashkil etadi, shundan **38 140** mingtasi yoki **86,0** foizi kichik korxona va mikrofirmalardir.

2024- yilning shu davriga nisbatan korxona va tashkilotlar soni **108,0** % ni, jumladan, kichik biznes va mikrofirmalarda – **109,3** % ni tashkil etdi.

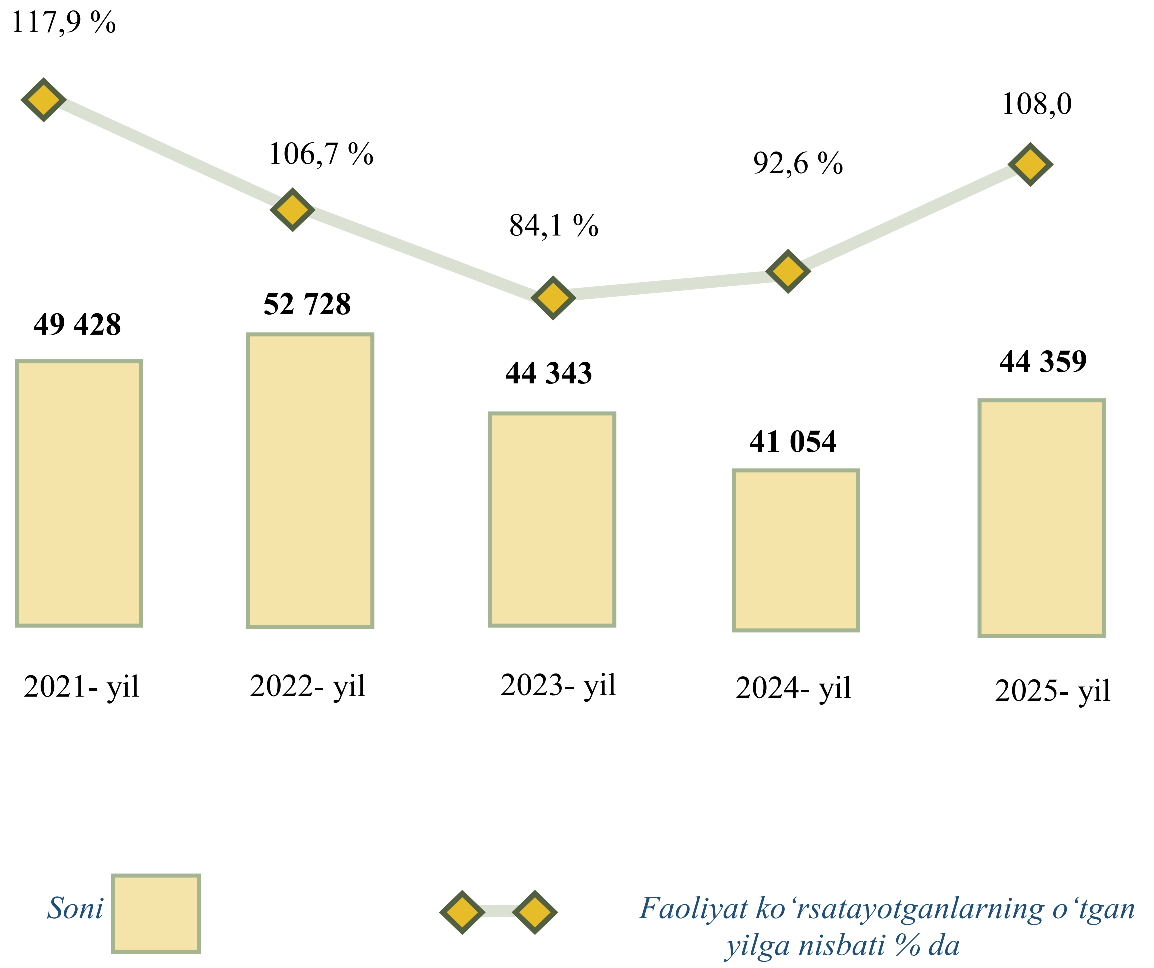

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar soni,
(1- iyul holatiga)

Yillar	Korxona va tashkilotlar	shundan:	
		tadbirkorlik subyektlari	shundan: kichik biznes subyektlari
2025	44 359	38 511	38 140
2024	41 054	35 242	34 886
2023	44 343	38 458	38 122
2022	52 728	46 853	46 505
2021	49 428	43 708	43 382

Hududlar bo‘yicha eng ko‘p korxona va tashkilotlar Zangiota (*jami faoliyat ko‘rsatayotganlarning 11,5 foizi*), Qibray (*8,6 foiz*), Toshkent (*7,0 foiz*), Parkent (*6,0 foizi*) tumanlarida va Chirchiq shahrida (*6,7 foizi*) hissasiga to‘g‘ri keldi.

Kichik biznes subyektlarining umumiy sonidagi salmoqli ulushi Zangiota (*12,3 foizi*), Toshkent (*7,3 foizi*), Qibray (*8,8 foizi*) Parkent (*6,2 foizi*) tumanlariga to‘g‘ri keldi.

Hududlar	Korxona va tashkilotlar	shundan:	
		tadbirkorlik subyektlari	kichik biznes subyektlari
Toshkent viloyati	**44 359**	**38 511**	**38 140**
shaharlar			
Nurafshon	1 122	881	868
Olmaliq	1 849	1 585	1 561
Angren	2 387	2 042	2 009
Bekobod	1 496	1 280	1 272
Ohangaron	989	877	863
Chirchiq	2 954	2 596	2 557
Yangiyo‘l	1 493	1 312	1 307
tumanlar			
Oqqo‘rg‘on	1 154	959	954
Ohangaron	1 288	1 062	1 044
Bekobod	1 327	1 092	1 087
Bo‘stonliq	2 457	2 089	2 064
Bo‘ka	1 277	1 059	1 055
Quyi Chirchiq	1 364	1 150	1 143
Zangiota	5 081	4 716	4 680
Yuqori Chirchiq	2 203	1 917	1 899
Qibray	3 813	3 390	3 355
Parkent	2 662	2 362	2 348
Piskent	1 054	853	844
O‘rta Chirchiq	1 942	1 684	1 669
Chinoz	1 270	1 030	1 023
Yangiyo‘l	2 089	1 780	1 762
Toshkent	3 088	2 795	2 776

Korxona va tashkilotlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ma’lumotlar

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlarning eng ko‘p qismi Savdo tarmog‘ida qolmoqda, ularning ulushi 2025- yil 1- iyul holatiga **33,4** foizni tashkil etdi.

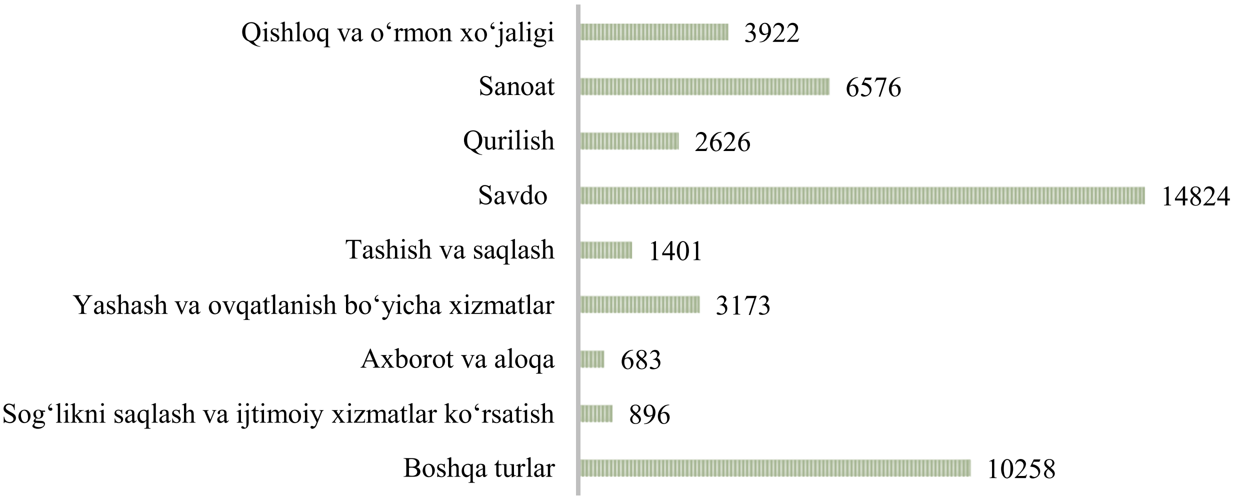

Ikkinchi o‘rinda boshqa turlar **23,1** foizni, uchinchi o‘rinda sanoat **14,8** foizni tashkil etdi. Ushbu uch turdagi iqtisodiy faoliyat turlari, faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning **71,3** foizini tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari	**Korxona va tashkilotlar**	*shu jumladan:*	
		tadbirkorlik subyektlari	**kichik biznes subyektlari**
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	3 922	3 877	3 849
Sanoat	6 576	6 564	6 427
Qurilish	2 626	2 609	2 587
Savdo	14 824	14 823	14 759
Tashish va saqlash	1 401	1 397	1 375
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	3 173	3160	3 144
Axborot va aloqa	683	640	634
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	896	755	737
Boshqa turlar	10 258	4 686	4 628

2. Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ma'lumotlar

2025- yil 1- iyul holatiga ko'ra, **38,5** mingta faol tijorat korxonalaridan **31,5** mingtasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlari bo'lib, ular tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha korxonalar orasida birinchi o'rinni egallab turibi.

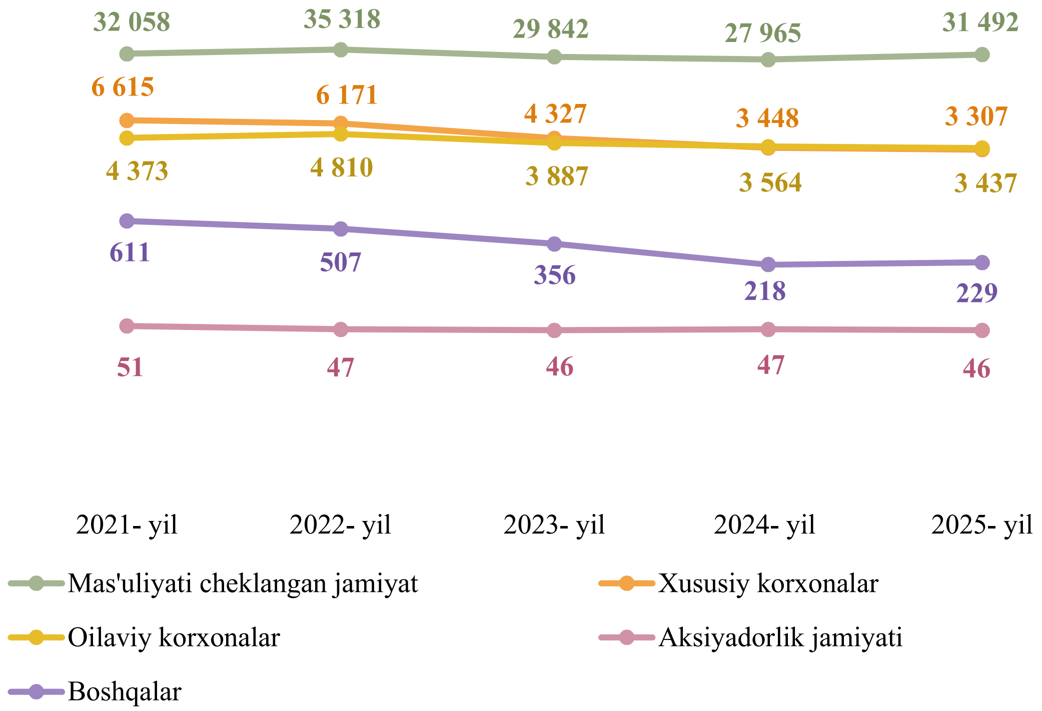

Faoliyat ko'rstayotgan tadbirkorlik subyektlari soni,
1- iyul holatiga

Tashkiliy-huquqiy shakli	Tadbirkorlik subyektlarisoni *(birlikda)*	Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatani ulushi *(foizda)*
Mas'uliyati cheklangan jamiyat	31 492	81,8
Xususiy korxonalar	3 307	8,6
Oilaviy korxonalar	3 437	8,9
Aksiyadorlik jamiyati	46	0,1
Boshqalar	229	0,6

Shundan kelib chiqib, MCHJlar mamlakatimizda biznes yuritishning eng keng tarqalgan shakli degan xulosaga kelishimiz mumkin.

3. Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Shuningdek, chet el investitsiyalari ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan **2 053** ta korxonalardan **458** tasi qo‘shma korxonalar va **1 595** tasi xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

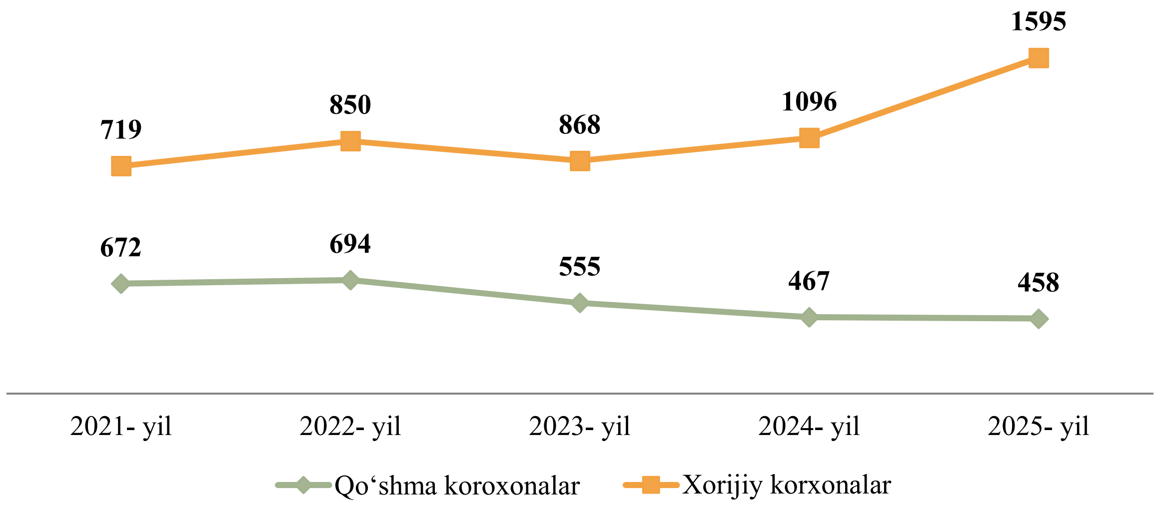

Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha ma’lumotlar

Iqtisodiyfaoliyat turlari	Jami:	*shundan:* qo‘shma korxona	*shundan:* xorijiy korxona
Jami:	**2 053**	**458**	**1 595**
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	80	34	46
Sanoat	737	235	502
Qurilish	115	21	94
Savdo	764	92	672
Tashish va saqlash	37	7	30
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	38	8	30
Axborot va aloqa	93	3	90
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	11	7	4
Boshqa turlar	178	51	127

2025- yilning 1- iyul holatiga ko‘ra xorijiy investitsiyalar ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning soni, 2024-yilning mos davriga nisbatan **490** taga oshgan. Bu asosan, savdo sohasidagi korxonalar sonining **525** tadan **764** taga (*o‘sish 239 taga*), axborot va aloqa sohasida **33** tadan **93** taga (*o‘sish 60 taga*) va qurilish sohasida **67** tadan **115** taga (*o‘sish 48 taga*) ko‘payishi hisobiga yetdi.

Ayrim davlatlar kesimida foliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar, 1- iyul holatiga

Viloyatimizda faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxona va tashkilotlar tahlil qilganda, yetakchi o‘rinni **874** ta korxona bilan Xitoy davlati egalladi. Bu viloyatdagi xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining **41,4** foizini tashkil etdi. O‘zbekiston iqtisodiyotiga o‘z kapitalini kiritib hissasini qo‘shayotgan mamlakatlar orasida Rossiya Federatsiyasi (*9,8 %*), Turkiya (*10,5 %*), Qozog‘iston (*4,3 %*) va Janubiy Koreya (*3,3 %*) ham alohida o‘rin egallaydi.

	Jami:	***shundan:***	
		qo‘shma korxona	**xorijiy korxona**
Jami:	**2 053**	**458**	**1595**
Xitoy Xalq Respublikasi	874	47	827
Turkiya Respublikasi	208	21	187
Rossiya Federatsiyasi	197	33	164
Qozog‘iston Respublikasi	86	14	72
Janubiy Koreya Respublikasi	65	13	52
Afg‘oniston	32	1	31
Tojikiston Respublikasi	31	1	30
Birlashgan Arab Amirligi	22	7	15
Hindiston Respublikasi	18	3	15
Amerika Qo‘shma Shtatlari	17	4	13
Singapur Respublikasi	17	6	11
Belorussiya	16	3	13
Gonkong, Xitoy ma’muriyatining ixtisoslashgan hududi	15	3	12
Qirg‘iz Respublikasi	14	3	11
Eron Islom Respublikasi	13	2	11
Boshqa davlatlar	428	297	131

4. Korxona va tashkilotlar demografiyasiga oid tushunchalar

Registrlarni yuritish bo‘yicha statistik faoliyatni amalga oshirish uchun asos bo‘lib Vazirlar Mahkamasining 2022- yil 28- sentabrdagi “Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registrini yuritish va uning asosida davlat xizmatini ko‘rsatishga oid normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to‘g‘risida”gi 539-son qaroriga muvofiq Korxonalar va tashkilotlarning ma’lumotlari statistik tasniflagichlarga asosan shakllantiriladi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri–real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi. Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2025- yil 1- iyul holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan axborot-ma’lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibdadavlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibdayuridikshaxslarningdavlatreestrigayangidankiritilganyuridikshaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekistonRespublikasiVazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el investitsiya ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar,xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustavfondidachetelfuqarolarivafuqaroligibo‘lmaganshaxslarishtiroketgankorxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasia sosida 2025- yil 1- iyul holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.